T.C.
UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ

ESAS NO : 2025/287
KARAR NO : 2025/445
KARAR TR : 16/06/2025

ÖZET: Davalı Bakanlığa ait araçla meydana gelen kazadan kaynaklı yaralanma nedeniyle açılan maddi ve manevi zararın tazmini istemli davada, idarenin *"işleten"* sıfatıyla hukuki sorumluluğundan ötürü, 2918 sayılı Kanun'un 85. ve 110. maddeleri kapsamında, ADLİ YARGI YERİNİN görevli olduğu hk.

K A R A R

Davacı : S.A
Vekili : Av. B. S
Davalı : Sağlık Bakanlığı
Vekili : Av. S. K
Adli Yargı Yerinde İhbar Olunanlar : 1- ... ... Dağıtım A.Ş.
Vekili : Av. H. K
2- ... Turizm San ve Taş. Tic. Ltd. Şti.
Vekili : Av. Ç. K

I. DAVA KONUSU OLAY

1. Davacı vekili, 16/11/2018 tarihinde davalı Sağlık Bakanlığı bünyesinde hizmet akdine dayalı olarak çalışan müvekkilinin sevk ve idaresinde bulunan 06 ... 595 plaka sayılı kurum aracı ile adli vaka nöbetçisi olduğu sırada nöbetçi hekimle birlikte karayolunda seyir halindeyken dava dışı (ihbar olunan) Sakarya EDAŞ'a ait yol üzerinde bulunan elektrik direğine çarpması sonucu meydana gelen tek taraflı trafik kazasında, araç maliki ve işleteni olan Sağlık Bakanlığının kusursuz sorumluluğu kapsamında maddi ve manevi zararının tazmini istemiyle idari yargı yerinde dava açmıştır.

II. UYUŞMAZLIĞA İLİŞKİN BAŞVURU SÜRECİ

A. İdari Yargıda

2. **Sakarya 1. İdare Mahkemesi 27/08/2019 tarih ve E.2019/661, K.2019/613 sayılı kararı** ile, uyuşmazlığın görüm ve çözümünün adli yargının görev alanına girdiği gerekçesiyle davanın görev yönünden reddine karar vermiş ve bu karar kesinleşmiştir. Kararın ilgili kısmı şöyledir:

"...Dava dilekçesi ve eklerinin incelenmesinden; Sağlık Bakanlığı bünyesinde çalışan davacı tarafından; 16.11.2018 tarihinde sevk ve idaresindeki 06 ... 595 plaka sayılı araç ile Sakarya İli Karapürçek İlçesi Merkez Camii civarında meydana gelen trafik kazasında

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden xenaZ74 - er+PcXH - StzEZ72 - pkdrPQ= ile erişebilirsin

yaralanması olayında kazanın idarece yürütülen hizmet sırasında gerçekleştiği, kaza ile yürütülen kamu hizmeti arasında illiyet bağı bulunduğu, kamu hizmetinin görümü esnasında meydana gelen zararda idarenin kusursuz sorumluluğu bulunduğu, kaza nedeniyle ameliyatlar geçirdiği, ciddi sağlık problemleri ve maluliyet oluştuğundan bahisle uğranıldığı ileri sürülen zararlara karşılık şimdilik 100,00 TL maddi, 100.000,00 TL manevi olmak üzere toplam 100.100,00 TL tazminatın kaza tarihinden itibaren işleyecek yasal faiziyle birlikte ödenmesine karar verilmesi istemiyle istemiyle bakılan davanın açıldığı anlaşılmaktadır.

...

Anayasa'nın 158 inci maddesinin son fıkrasında " Diğer mahkemelerle, Anayasa Mahkemesi arasındaki görev uyuşmazlıklarında, Anayasa Mahkemesi'nin kararı esas alınır." denilmektedir. Anayasa Mahkemesi'nin yukarıda gerekçesine yer verilen kararı, yasa koyucunun idari yargının görevine giren bir konuyu adli yargının görevine verebileceğine, dolayısiyle 2918 sayılı Kanunun 110 uncu maddesinin birinci fıkrası ile öngörülen, bu Kanun'dan doğan tüm sorumluluk davalarının adli yargıda görülmesi düzenlemesinin Anayasa'ya aykırı bulunmadığına dair olup, esas itibariyle görev konusunda verilmiş bir karardır ve Anayasa'nın 158 inci maddesi uyarınca, yargı organları bakımından da uyulması zorunlu bir karar mesabesindedir.

Bu durumda; 2918 sayılı Yasanın 19.1.2011 tarihinde yürürlüğe giren 110. maddesi ile Anayasa Mahkemesi'nin işaret edilen kararı gözetildiğinde, bahsi geçen Kanun maddesinin karayollarında, can ve mal güvenliği yönünden trafik düzeninin sağlanarak trafik güvenliğini ilgilendiren tüm konularda alınacak önlemleri kapsadığı ve Kanunun, trafikle ilgili kuralları, şartları, hak ve yükümlülükleri, bunların uygulanmasını ve denetlenmesini, ilgili kuruluşları ve bunların görev yetki ve sorumlulukları ile, çalışma usullerini kapsadığı, dolayısıyla oluşan trafik kazası nedeniyle açılacak sorumluluk davalarının görüm ve çözümünde adli yargının görevli olduğu; meydana gelen zararın tazmini istemiyle açılan bu davanın da adli yargı yerinde çözümlenmesi gerektiği sonucuna varılmıştır. ..."

3. Davacı vekili, bunun üzerine aynı istemle adli yargı yerinde dava açmıştır.

B. Adli Yargıda

4. Akyazı Asliye Hukuk Mahkemesi 13/12/2023 tarih ve E.2019/559, K.2023/1117 sayılı kararı ile davanın reddine karar vermiş, bu yargılama sürecinde kazada kusurlu oldukları tespit edilen dava dışı ... ... Dağıtım A.Ş. ile ... Turizm San ve Taş. Tic. Ltd. Şti.ne dava ihbar edilmiş; bu karara karşı davacı tarafça yapılan istinaf başvurusu, Sakarya Bölge Adliye Mahkemesi 3. Hukuk Dairesinin 12/12/2024 tarih ve E.2024/854, K.2024/2158 sayılı kararı ile esastan kabul edilerek ilk derece mahkemesi kararının kaldırılmasına ve uyuşmazlıkta idari yargının görevli olduğu gerekçesiyle yargı yolu bakımından bir karar verilmek üzere dosyanın mahkemesine gönderilmesine kesin olarak karar verilmiştir.

5. **Akyazı 1. Asliye Hukuk Mahkemesi 09/01/2025 tarih ve E.2025/17, K.2025/15 sayılı kararı** ile, istinaf merciinin kararındaki gerekçeleri gözeterek, davanın yargı yolu nedeniyle reddine kesin olarak karar vermiş, bu karar kesinleşmiştir. Kararın ilgili kısmı şöyledir:

"...Tüm dosya kapsamı, Sakarya BAM kaldırma kararı, tarafların iddiaları, savunmaları ve toplanan deliller birlikte değerlendirildiğinde; eldeki davada davacının bünyesinde çalıştığı kurum olan davalıya çalışma koşullarının ağırlığı gerekçe gösterilerek kendi çalışmış olduğu kuruma karşı "idarenin işlem ve eylemlerinden doğan zararın tazmini" amacıyla açıldığı, işbu davanın kaldırma ilamında da izah edildiği üzere tam yargı davası olması nedeniyle adli yargının değil idari yargının görevi kapsamında olduğu anlaşılmakla kaldırma ilamı doğrultusunda davanın yargı yolunun caiz olmaması nedeniyle usulden reddine karar vermek gerekmiş izah edilen gerekçelerle ... hüküm tesis edilmiştir. ..."

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden xenaZ74 - er+PcXH - StzEZ72 - pkdrPQ= ile erişebilirsin

6. Davacı vekilinin 2247 sayılı Kanun'un 14. maddesine göre doğduğunu öne sürdüğü olumsuz görev uyuşmazlığının giderilmesi istemiyle başvurması üzerine, Akyazı 1. Asliye Hukuk Mahkemesince dava dosyaları Uyuşmazlık Mahkemesine gönderilmiştir.

III. İLGİLİ HUKUK

A. Mevzuat

7. 2918 *sayılı* Karayolları Trafik Kanunu'nun *"Kapsam"* başlıklı 2. maddesi şöyledir:

"Bu Kanun, trafikle ilgili kuralları, şartları, hak ve yükümlülükleri, bunların uygulanmasını ve denetlenmesini, ilgili kuruluşları ve bunların görev, yetki ve sorumluluk, çalışma usulleri ile diğer hükümleri kapsar.

Bu Kanun, karayollarında uygulanır. Ancak aksine bir hüküm yoksa;

a) Karayolu dışındaki alanlardan kamuya açık olanlar ile park, bahçe, park yeri, garaj, yolcu ve eşya terminali, servis ve akaryakıt istasyonlarında karayolu taşıt trafiği için faydalanılan yerler ile,

b) Erişme kontrollü karayolunda ve para ödenerek yararlanılan karayollarının kamuya açık kesimlerinde ve belirli bir karayolunun bağlantısını sağlayan deniz, göl ve akarsular üzerinde kamu hizmeti gören araçların, karayolu araçlarına ayrılan kısımlarında da,

Bu Kanun hükümleri uygulanır."

8. 2918 sayılı Kanun'un *"Tanımlar"* başlıklı 3. maddesinin ilgili kısımları şöyledir:

"Bu Kanunda kullanılan terimlerin tanımları aşağıda gösterilmiştir.

Trafik: Yayaların, hayvanların ve araçların karayolları üzerindeki hal ve hareketleridir.

...

Sürücü: (Değişik 17/10/1996-4199/1 md.) Karayolunda, motorlu veya motorsuz bir aracı veya taşıtı sevk ve idare eden kişidir.

...

Araç sahibi: Araç için adına yetkili idarece tescil belgesi verilmiş veya sahiplik veya satış belgesi düzenlenmiş kişidir.

İşleten: Araç sahibi olan veya mülkiyeti muhafaza kaydıyla satışta alıcı sıfatıyla sicilde kayıtlı görülen veya aracın uzun süreli kiralama, ariyet veya rehni gibi hallerde kiracı, ariyet veya rehin alan kişidir. Ancak ilgili tarafından başka bir kişinin aracı kendi hesabına ve tehlikesi kendisine ait olmak üzere işlettiği ve araç üzerinde fiili tasarrufu bulunduğu ispat edilirse, bu kimse işleten sayılır.

..."

9. 2918 sayılı Kanun'un *"İşleten ve araç işleticisinin bağlı olduğu teşebbüs sahibinin hukuki sorumluluğu"* başlıklı 85. maddesinin ilgili ilk ve son fıkraları şöyledir:

"(Değişik birinci fıkra: 17/10/1996-4199/28 md.) Bir motorlu aracın işletilmesi bir kimsenin ölümüne veya yaralanmasına yahut bir şeyin zarara uğramasına sebep olursa, motorlu aracın bir teşebbüsün unvanı veya işletme adı altında veya bu teşebbüs tarafından kesilen biletle işletilmesi halinde, motorlu aracın işleteni ve bağlı olduğu teşebbüsün sahibi, doğan zarardan müştereken ve müteselsilen sorumlu olurlar.

...

(Değişik: 17/10/1996-4199/28 md.) İşleten ve araç işleticisi teşebbüsün sahibi, aracın sürücüsünün veya aracın kullanılmasına katılan yardımcı kişilerin kusurundan kendi kusuru gibi sorumludur."

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden xenaZ74 - er+PcXH - StzEZ72 - pkdrPQ= ile erişebilirsin

10. 2918 sayılı Kanun'un *"Devlete ve Kamu Kuruluşlarına Ait Araçlar"* başlıklı 106. maddesi şöyledir:

> *"(Değişik: 25/6/1988 – KHK – 330/7 md.; Aynen kabul: 31/10/1990 – 3672/6 md.)*
> *Genel bütçeye dahil dairelerle katma bütçeli idarelere, il özel idarelerine ve belediyelere, kamu iktisadi teşebbüslerine ve kamu kuruluşlarına ait motorlu araçların sebep oldukları zararlardan dolayı, bu Kanunun işletenin hukuki sorumluluğuna ilişkin hükümleri uygulanır. Bu kuruluşlar, 85 inci maddenin birinci fıkrasına göre olan sorumluluklarının karşılanmasını sağlamak üzere 101 inci maddedeki şartları haiz milli sigorta şirketlerine mali sorumluluk sigortası yaptırmakla yükümlüdürler."*

11. 2918 sayılı Kanun'un *"Görevli ve yetkili mahkeme"* başlıklı 110. maddesi şöyledir:

> *"(Değişik: 11/1/2011-6099/14 md.)*
> *İşleteni veya sahibi Devlet ve diğer kamu kuruluşları olan araçların sebebiyet verdiği zararlara ilişkin olanları dâhil, bu Kanundan doğan sorumluluk davaları, adli yargıda görülür. Zarar görenin kamu görevlisi olması, bu fıkra hükmünün uygulanmasını önlemez. Hemzemin geçitte meydana gelen tren-trafik kazalarında da bu Kanun hükümleri uygulanır.*
> *Motorlu araç kazalarından dolayı hukuki sorumluluğa ilişkin davalar, sigortacının şubesinin veya sigorta sözleşmesini yapan acentenin bulunduğu yer mahkemelerinden birinde açılabileceği gibi kazanın vuku bulduğu yer mahkemesinde de açılabilir."*

B. Yargı Kararı

12. Anayasa Mahkemesinin 26/12/2013 tarih ve E.2013/68, K.2013/165 sayılı kararının ilgili kısmı şöyledir:

> *"…Anayasa Mahkemesinin daha önceki kimi kararlarında da belirtildiği üzere, tarihsel gelişime paralel olarak Anayasa'da adli ve idari yargı ayırımına gidilmemiş ve idari uyuşmazlıkların çözümünde idare ve vergi mahkemeleriyle Danıştay yetkili kılınmıştır. Bu nedenle, genel olarak idare* hukuku*alanına giren konularda idari yargı, özel hukuk alanına giren konularda adli yargı görevli olacaktır. Bu durumda, idari yargının görev alanına giren bir uyuşmazlığın çözümünde adli yargının görevlendirilmesi konusunda kanun koyucunun mutlak bir takdir yetkisinin bulunduğunu söylemek olanaklı değildir. Ancak, idari yargının denetimine bağlı olması gereken idari bir uyuşmazlığın çözümü, haklı neden ve kamu yararının bulunması halinde kanun koyucu tarafından adli yargıya bırakılabilir. İtiraz konusu kural, trafik kazasında zarar görenin asker kişi ya da memur olmasına, aracın askeri hizmete ilişkin olmasına veya olayın hemzemin geçitte meydana gelmesi durumlarına göre farklı yargı kollarında görülmekte olan 2918 sayılı Kanun'dan kaynaklanan tüm sorumluluk davalarının adli yargıda görüleceğini öngörmektedir. İtiraz konusu düzenlemenin gerekçesinde de ifade edildiği gibi, askeri idari yargı, idari yargı veya adli yargı kolları arasında uygulamada var olan yargı yolu belirsizliği giderilerek söz konusu davalarla ilgili olarak yeknesak bir usul belirlenmektedir. Aynı tür davaların aynı yargı yolunda çözümlenmesi sağlanarak davaların görülmesi ve çözümlenmesinin hızlandırıldığı, bu suretle kısa sürede sonuç alınmasının olanaklı kılındığı ve bunun söz konusu davaların adli yargıda görüleceği yolunda getirilen düzenlemenin kamu yararına yönelik olduğu anlaşılmaktadır. Öte yandan, 2918 sayılı Kanun'da tanımlanan Karayolu şeridi üzerindeki araç trafiğinden kaynaklanan sorumlulukların, özel hukuk alanına girdiği konusunda bir tartışma bulunmamaktadır. İdare tarafından kamu gücünden kaynaklanan bir yetkinin kullanılması söz konusu olmadığı gibi, aynı karayolu üzerinde aynı seyir çizgisinde hareket eden, bu nedenle aynı tür risk üreten araçlar arasında özel-kamu ayırımı yapılmasını gerektiren bir neden de yoktur. Açıklanan nedenlerle, itiraz konusu kural Anayasa'nın 2.,125. ve 155. maddelerine aykırı değildir. İtirazın reddi gerekir…"*

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden xenaZ74 - er+PcXH - StzEZ72 - pkdrPQ= ile erişebilirsin

IV. İNCELEME VE GEREKÇE

A. İlk İnceleme

13. Uyuşmazlık Mahkemesinin Rıdvan GÜLEÇ'in Başkanlığında, Üyeler Nilgün TAŞ, Doğan AĞIRMAN, Eyüp SARICALAR, Ahmet ARSLAN, Mahmut BALLI ve Bilal ÇALIŞKAN'ın katılımlarıyla yapılan 16/06/2025 tarihli toplantısında; 2247 sayılı Kanun'un 27. maddesi uyarınca yapılan incelemeye göre, idari ve adli yargı yerleri arasında anılan Kanun'un 14. maddesinde öngörülen biçimde olumsuz görev uyuşmazlığı doğduğu, idari ve adli yargı dosyalarının 15. maddede belirtilen yönteme uygun olarak davacının istemi üzerine son görevsizlik kararını veren mahkemece Uyuşmazlık Mahkemesine gönderildiği ve usule ilişkin işlemlerde herhangi bir noksanlık bulunmadığı anlaşıldığından, görev uyuşmazlığının esasının incelenmesine oy birliğiyle karar verildi.

B. Esasın İncelenmesi

14. Raportör-Hâkim Murat UÇUR'un davanın çözümünde adli yargının görevli olduğu yolundaki raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan, ilgili Başsavcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Halil İbrahim ÇİFTÇİ ile Danıştay Savcısı Yakup BAL'ın davada adli yargının görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra, gereği görüşülüp düşünüldü:

15. Dava, davalı Sağlık Bakanlığı bünyesinde hizmet akdine dayalı olarak çalışan müvekkilinin sevk ve idaresinde bulunan 06 ... 595 plaka sayılı kurum aracı ile adli vaka nöbetçisi olduğu sırada nöbetçi hekimle birlikte karayolunda seyir halindeyken, ihbar olunan Sakarya EDAŞ'a ait yol üzerinde bulunan elektrik direğine çarpması sonucu meydana gelen trafik kazasında meydana gelen tek taraflı trafik kazasında, araç maliki ve işleteni olan Sağlık Bakanlığının kusursuz sorumluluğu kapsamında uğramış olduğu maddi ve manevi zararın tazmini istemiyle açılmıştır.

16. Anayasa Mahkemesinin yukarıda gerekçesine yer verilen kararı, kanun koyucunun idari yargının görevine giren bir konuyu adli yargının görevine verebileceğine, dolayısıyla 2918 sayılı Kanun'un 110. maddesinin birinci fıkrası ile öngörülen, bu Kanun'dan doğan tüm sorumluluk davalarının adli yargıda görülmesi düzenlemesinin Anayasa'ya aykırı bulunmadığına dair olup, esas itibarıyla görev konusunda verilmiş bir karardır ve Anayasa'nın 158. maddesi uyarınca, başta Uyuşmazlık Mahkemesi olmak üzere diğer yargı organları bakımından da uyulması zorunlu bir karar mesabesindedir.

17. 2918 sayılı Kanun'un 19/01/2011 tarihinde yürürlüğe giren 110. maddesi ile Anayasa Mahkemesinin işaret edilen kararı ve tazminat istemine ilişkin davanın maddenin yürürlük tarihinden sonra açıldığı hususu gözetildiğinde, bahsi geçen Kanun maddesinin karayollarında, can ve mal güvenliği yönünden trafik düzeninin sağlanarak trafik güvenliğini ilgilendiren tüm konularda alınacak önlemleri kapsadığı ve Kanun'un, trafikle ilgili kuralları, şartları, hak ve yükümlülükleri, bunların uygulanmasını ve denetlenmesini, ilgili kuruluşları ve bunların görev yetki ve sorumlulukları ile çalışma usullerini kapsadığı, dolayısıyla oluşan **kaza** nedeniyle açılacak sorumluluk davalarının görüm ve çözümünde adli yargının görevli olduğu, meydana gelen zararın tazmini istemiyle açılan bu davanın da davalı idarenin işleten sıfatıyla kusursuz (hukuki) sorumluluğundan ötürü adli yargı yerinde çözümlenmesi gerektiği sonucuna varılmıştır.

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden xenaZ74 - er+PcXH - StzEZ72 - pkdrPQ= ile erişebilirsin

18. Yukarıda belirtilen hususlar göz önünde bulundurularak; Akyazı 1. Asliye Hukuk Mahkemesinin 09/01/2025 tarih ve E.2025/17, K.2025/15 sayılı görevsizlik kararının kaldırılması gerekmiştir.

V. HÜKÜM

Açıklanan gerekçelerle;

A. Davanın çözümünde ADLİ YARGININ GÖREVLİ OLDUĞUNA,

B. Akyazı 1. Asliye Hukuk Mahkemesinin 09/01/2025 tarih ve E.2025/17, K.2025/15 sayılı GÖREVSİZLİK KARARININ KALDIRILMASINA,

16/06/2025 tarihinde, OY BİRLİĞİ İLE KESİN OLARAK karar verildi.

Başkan	Üye	Üye	Üye
Rıdvan	Nilgün	Doğan	Eyüp
GÜLEÇ	TAŞ	AĞIRMAN	SARICALAR

Üye	Üye	Üye
Ahmet	Mahmut	Bilal
ARSLAN	BALLI	ÇALIŞKAN

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden xenaZ74 - er+PcXH - StzEZ72 - pkdrPQ= ile erişebilirsin